

Welzijnsbeleid en WELLBY kosten-baten analyses.

Paul Frijters LSE- Social Policy

Inhoud

- Centrale beleidsdoelen.
- Kosten-baten beleidssystemen: van economisch surplus naar WELLBY.
- Hoe werkt de methodiek en waar is ie op toegepast?
- Covid and welzijn: een toepassing.
-

Literatuur. Wat je moet lezen en kopen?

- Boek launch: Donderdag 1 Juli 2021, 6:00 PM – 7:30 PM EST
- <https://www.eventbrite.co.uk/e/book-launch-a-handbook-for-wellbeing-policy-making-tickets-158398747919>



Punt 1 van dit praatje.

- Nederland, en bijna ieder ander Westers land, heeft al een centraal beleidsdoel.
- Dat doel is verborgen in de kosten-baten analyses (CBA) die economen doen als ze de effecten van beleid berekenen.
- Voor grote nieuwe projecten in vele landen 'hoort' een CBA gedaan te worden.

Huidige kosten-baten analyses?

- Men schat hoe Y_k veranderd met een beleid: ΔY_k voor een bevolking.
- Je zoekt een prijs P_k per Y_k , met verdiscontering voor de toekomst.
- P_k is het liefst een marktprijs. “Willingness to pay” (WTP) is tweede keus voor P_k .
- Dan tel je ze op tot een baten $B = \sum_k (\Delta Y_k * P_k)$
- Je vergelijkt B met de geschatte kosten C van beleid.
- C min B is kosten-baten. B/C is effectiviteit.

Wat commentaar

- CBA is een poging voor de bureaucratie om rationeel te zijn.
- De verschillende ΔY_k komen meestal uit verschillende modellen en data, dus een CBA lijmt verschillende getallen uit verschillende wereldvisies aan elkaar. Er is niet 1 model. Het is houtje-touwtje. Kan ook niet niet anders.
- CBAs gebruiken vuistregels, simplificaties, gestyleerde alternatieven, en simpele voorstellingen van de wereld. Ieder land, ieder department, en iedere groep in een department doet het net anders.
- De economische visie (van rond 1985) domineert: het gaat om economisch surplus en WTP. De huidige generatie CBA analisten loopt met die visie rond.

Voorbeeld

- Moet Heathrow een extra landingsbaan krijgen volgens de 'Airport Commission'?
-

Table 3.23: Appraisal results for Heathrow Airport Northwest Runway scheme, Present Value (£billion, 2014 prices)

Appraisal results	Assessment of Need	
	CT	CC
Carbon-traded (CT)/capped (CC) ⁴³	CT	CC
Monetised (*indicates the demand reduction sensitivity results)		
Consumer surplus (<i>includes removal of scarcity rents and frequency benefits</i>)	54.8	33.6*
Producer surplus	-38.4	-25.8*
Government revenue	1.8	1.9*
Delays	1.0	3.0
Wider economic impacts	11.5	7.7*
Noise	-1.0	-1.5
Air quality	-0.8	-0.8
Carbon emissions	-0.9	-0.7
Biodiversity	0.0	0.0
Total benefits	69.1	46.2
Total dis-benefits	-41.1	-28.8
Net social benefit	28.0	17.4
Scheme capex and surface access cost	-16.1	-16.0
NPV (net social benefits and PVC)	11.8	1.4
Non-monetised		
Surface access	Light green	
Quality of life	Neutral	
Community	Light red	
Place	Light red	
Local economy	Dark green	
Water and flood risk	Light red	

Source: Airports Commission analysis

Waarna zo'n commissie zegt

- “Our choice at Heathrow is in favour of the Northwest Runway proposal by the airport operator.”

Airports commission

- “Against the objective of maximising economic benefits and supporting the competitiveness of the UK economy **the Heathrow Airport Northwest Runway option performs most strongly, generating £69.1 billion of benefits,**
 - compared to **£58.7 billion** from the Extended Northern Runway scheme and
 - **£60.1 billion** from the Gatwick Second Runway.”

Dus

- Wat niet meedoet met de berekeningen krijgt in de conclusies een waarde van nul. De aanbeveling volgt wat meedoet met de cijfers.

Het probleem met de CBA cijfers?

- Wat het meest waard is heeft geen marktprijs:
 - Mensen kopen hun kinderen en vrienden niet. Prijs van nul dus in CBA.
 - Mensen kopen geen nationaal park of plastic in de oceaan. Prijs van nul dus.
- Externaliteiten en gebrekkige rationaliteit.
 - Mensen waarderen hun sociale positie in de consumptie-ladder. Die positie is zero-sum. Jalouzie-effect wordt niet gemeten, dus teveel overheidsaandacht voor BBP.
 - Mensen weten niet hoe hun mentale gezondheid te verbeteren, en kopen hem ook niet. Prijs van nabij nul voor mentale gezondheid en de programmas om die te verbeteren.
 - Idem dito passief roken in 1950 of slechte lucht nu: soms heb je systematische onderschatting, dus foute marktprijs. Is de economische visie van 1985 blind voor.
- Basisprobleem:
 - CBA telt economisch surplus, maar dat is niet wat van waarde is.

Dus

- Huidig CBA kan niet waarde meten van sociaal verkeer, mentale gezondheid, of het milieu.
- Analysten en departementen lossen dit op door die drie zaken een waarde van (nagenoeg) **nul** te geven. Lekker makkelijk rekenen. Geen psychologisch gezeur.
- Wie dit wil veranderen zal die CBA methodiek moeten hervormen.

Punt twee

- De WELLBY is een poging wel te meten wat mensen zelf van waarde achten en dat systematisch in kosten-baten analyses te stoppen.
- De relevante vraag is dus of de WELLBY beter is dan wat er nu in die CBA analyses zit.
- Irrelevant is of de WELLBY perfect is.

Wat is de WELLBY?

- ***Overall, how satisfied are you with your life nowadays?*** 0 is “not at all” en 10 is “completely”
- NL, CBS: “**Hoe tevreden bent u met uw leven?**”
- 1 WELLBY is 1 unit tevredenheid op een 0-10 schaal voor 1 persoon voor 1 jaar.
- Een gezond normaal persoon is ongeveer een 8.
- Bij een 2 zijn mensen indifferent tussen meer leven of niet (Peasgood et al. 2020).
- Dus 1 jaar in goede gezondheid is 6 WELLBY.
- De WELLBY pakt nagenoeg alles wat mensen belangrijk vinden. Gezondheid (QALY) doet dat niet en mist lol, status, en betekenis.

Hoe werkt dit in een CBA?

- De regering en bureaucratie maximeren dan

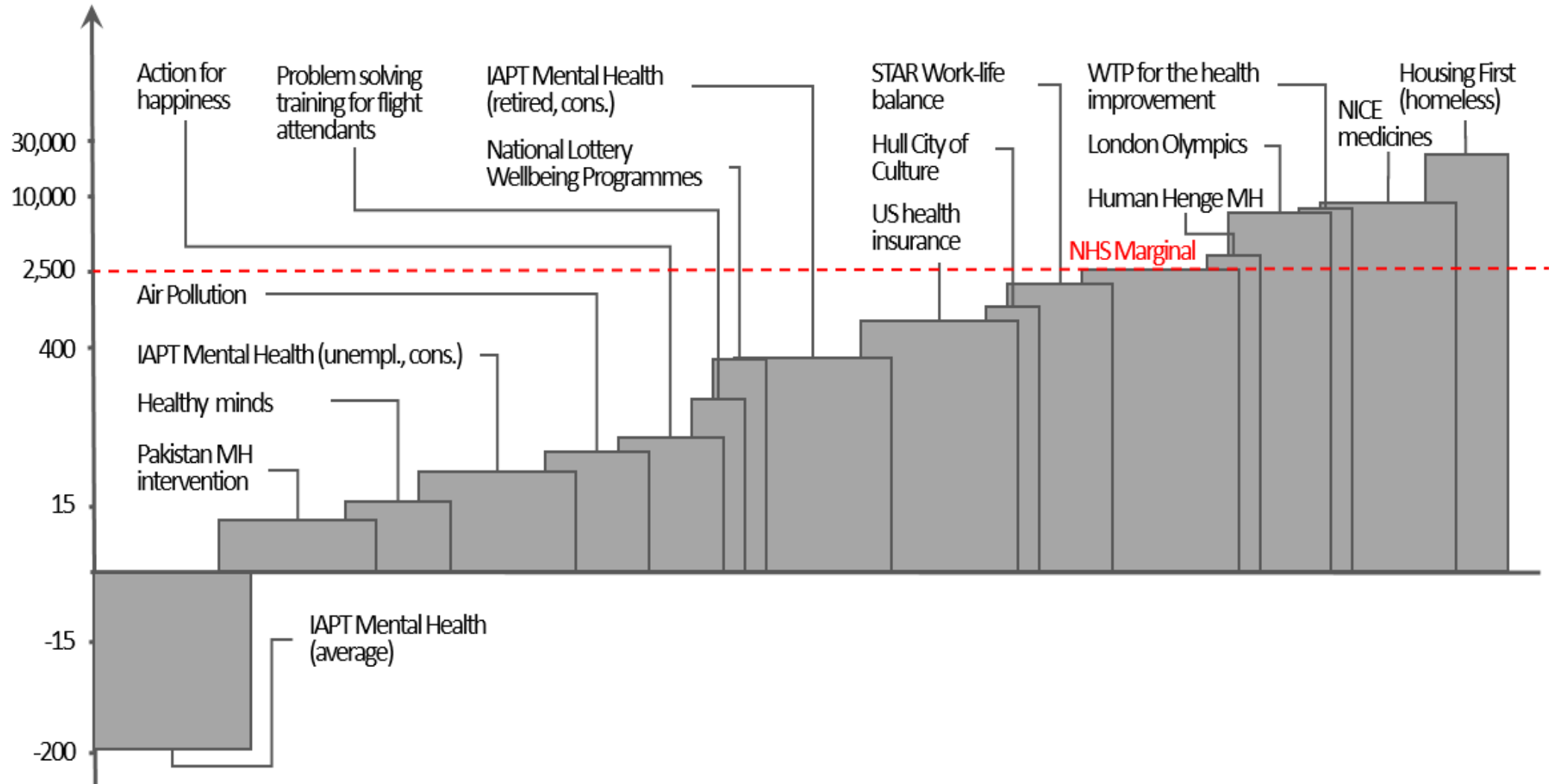
- $$\sum_t (1 - \rho^W)^t \sum_i SW_i * (LS_{it} - LS_0)$$

- In een berekening gebruik je de beste *geschatte* waarde van verandering in welzijn, uit de beste studies die je hebt.
- Sinds 1930 zijn er wel 200,000 studies over de determinanten van welzijn. Ruut Veenhoven houdt er een enorme database van bij, alsook (sinds 2000) het aantal geluksjaren in verschillende landen.
- Er zijn ook sterke causale studies met grote experimenten. Er is dus een enorme prijslijst voor welzijnsuitkomsten. Goed gebruik is echter lastig.
- We weten veel meer over welzijn dan BBP of de QALY toen die beleid werden.

Dus de CBA berekeningen

- Zelfde procedure, maar nu neem je P_k in termen van WELLBY effect van Y_k .
- Dan vergelijk je beleid in termen van hoeveel WELLBYs je per Euro koopt.
- In het VK is dit nu geaccepteerd als methode door Financien, dus voor alle departementen.
- Naast de bestaande CBA methode. Dus nog niet 'the only game in town'.

Kosten-baten analyses toegepast...



Punt 3 van de presentatie

- Lockdowns en andere covid-maatregelen kosten een enorme veelvoud (50+) meer welzijn dan ze mogelijk kunnen opleveren.
- Vanuit welzijnsoogpunt zijn ze dus volstrekt onzinnig.
- Alle grote welzijnseconomen in het VK hebben dus geprobeerd die lockdowns van tafel te krijgen (tevergeefs): ikzelf, Layard, O'Donnell, Oswald, Powdthavee, Dolan, Krekel, Hey, DeNeve, Fujiwara.

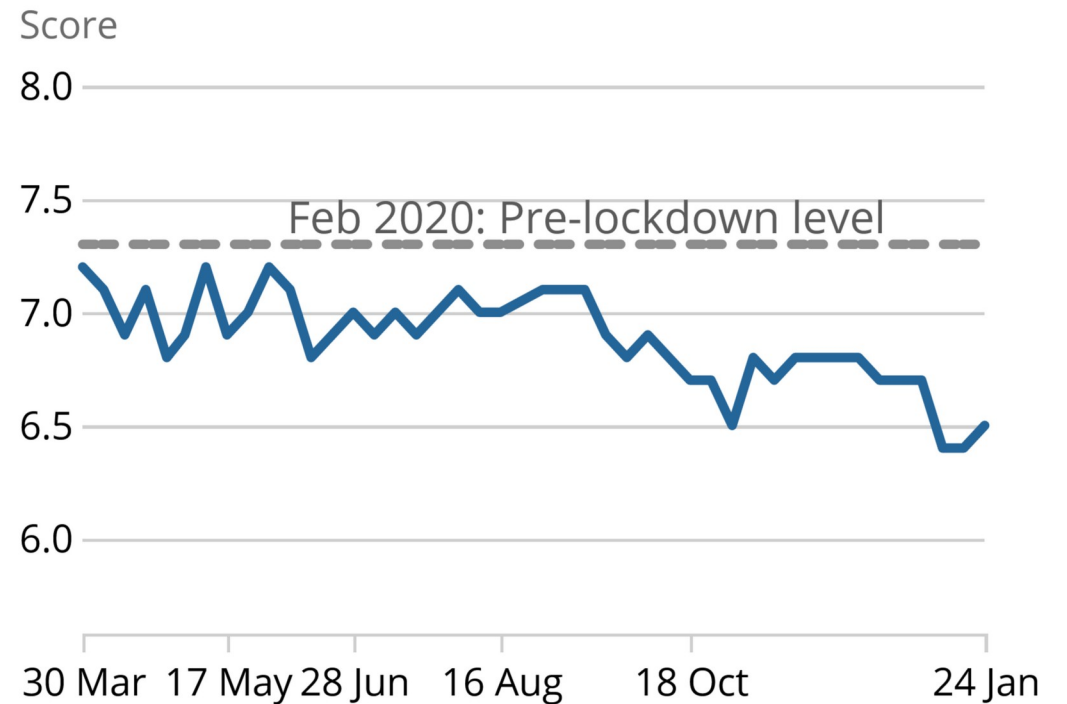
Basisgetallen in een WELLBY lockdown CBA

- De gemiddelde covid-dode heeft ongeveer 3 gezonde jaren te gaan. 18 WELLBY.
- 0.2% mortaliteit door covid is dan 36.000 WELLBY per miljoen inwoners.
- (in de VK) ging LS ongeveer 0.5 achteruit door lockdowns. Dat is 41.666 WELLBY verlies per miljoen inwoners **per maand**.

UK Opinions and Lifestyle Survey

- De 0.8 daling in de 2e lockdown was de sterkste daling ooit gezien in het VK.

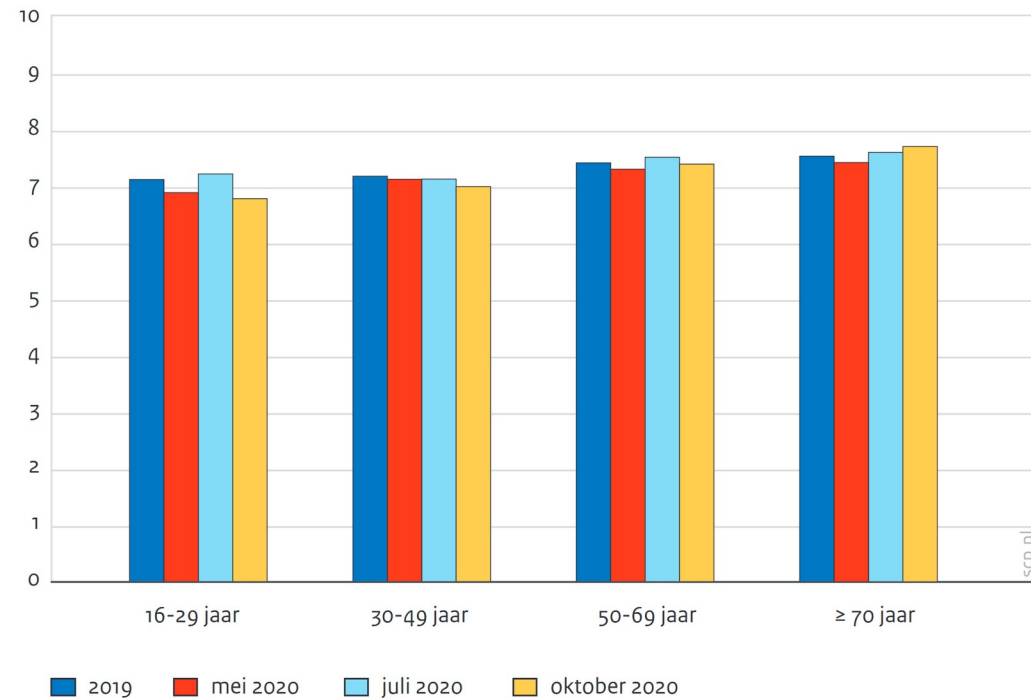
Overall, how **satisfied** are you with your life nowadays?



Nederland? 0.1 minder 1e lockdown, 0.3 in de 2e

Figuur 3.10

Tevredenheid met het leven naar leeftijdscategorie, 2019-2020 (in rapportcijfers, n (2019) = 5069, n (juli 2020) = 2207)



Bron: CentERdata (Liss'19), SCP-bewerking; SCP (MEC 2020-juli en -oktober)

Perioden	Tevreden met het leven (18+) (%)	Ontevreden met het leven (18+) (%)
2020 1e kwartaal	86,3	2,6
2020 2e kwartaal	85,2	2,3
2020 3e kwartaal	84,0	2,8
2020 4e kwartaal	83,7	3,3

Bron: CBS.

Andere welzijns CBA getallen (in het kort)

- 10 maanden stopzetten van IVF in ziekenhuizen is iets als 75 minder babies per miljoen inwoners. Die babies zouden ieder 480 WELLBY hebben (80 gezonde jaren), dus ook 36.000 WELLBY minder.
- 0.5% BBP minder toekomst overheidsuitgaven is, aannemend dat 6.000 Euro 1 WELLBY produceert (=duur), ook iets als 36,000 WELLBY minder per miljoen inwoners. Lockdowns hebben dat effect ongeveer per 1-2 weken.
- 2 maanden schoolstop voor alle kinderen is, via minder toekomstbelasting, zeker iets als 36,000 WELLBY minder per miljoen inwoners. Hebben we het niet eens over de mentale klap voor kinderen.

M.a.w.

- De kosten van lockdowns zijn op een geheel andere schaal dan die van de covid-doden.
- Dat komt omdat de covid-doden zo weinig goede jaren te gaan hebben en de slachtoffers van maatregelen de hele bevolking is die veel langer te gaan heeft.
- Als je dan bedenkt dat nu duidelijk is dat lockdowns vele doden veroorzaken wegens gezondheidsverwaarlozing..... en dat die lockdowns helemaal niet duidelijk het aantal covid-doden verminderen.....
- Dan heb je een persoonlijk moreel dilemma.

De drie meeneempunten

1. Nederland, en bijna ieder ander Westers land, heeft al een centraal beleidsdoel inherent in kosten-baten analyses. In dat doel is mentale gezondheid, sociaal verkeer, en milieu nagenoeg niet van belang.
2. De WELLBY (=1 unit tevredenheid op een 0-10 schaal voor 1 person voor 1 jaar) kan als nieuwe basis van CBA gebruikt worden.
3. De WELLBY kosten van covid-beleid zijn van een veel grotere orde dan de mogelijke baten.
4. Eind-gedachte: de praktijk van 1 heeft de blindheid voor 3 mogelijk gemaakt.

Vragen?

Korte geschiedenis welzijn en beleid.

Andere welzijns CBA getallen (in het kort)

- In de Verlichting kwam de gedachte op dat een regering er is voor het geluk van het volk. Ook in Nederland werd dit eind 18e eeuw door verlichtingsdenkers gezegd (Van den Kappelen, 1781).
- Tot 1970: het bleef het ideaal ('Ministerie van Welzijn'!) maar 'welzijn' werd vooral in termen van materiele welvaart en fysieke gezondheid geïnterpreteerd. Weinig beleidsinteresse voor psychologie.
- 1970-2000: in diverse landen werd harder geroepen dat geluk belangrijk was (Bhutan), maar geen duidelijk beleid. Van onderop (individueel, bedrijven) groeide de aandacht voor positieve psychologie.

Andere welzijns CBA getallen (in het kort)

- In de Verlichting kwam de gedachte op dat een regering er is voor het geluk van het volk. Ook in Nederland werd dit eind 18e eeuw door verlichtingsdenkers gezegd (Van den Kappelen, 1781).
- Tot 1970: het bleef het ideaal ('Ministerie van Welzijn'!) maar 'welzijn' werd vooral in termen van materiele welvaart en fysieke gezondheid geïnterpreteerd. Weinig beleidsinteresse voor psychologie.
- 1970-2000: in diverse landen werd harder geroepen dat geluk belangrijk was (Bhutan), maar geen duidelijk beleid. Van onderop (individueel, bedrijven) groeide de aandacht voor positieve psychologie.